

RIADENIE INOVÁCIÍ A JEHO RIZIKÁ

prof. Ing. Anton Panda, PhD.,

Technická univerzita v Košiciach, Fakulta
výrobných technológií so sídlom v Prešove,
Štúrova 31, 080 01 Prešov, Slovensko
e-mail: anton.panda@tuke.sk

Ing. Peter Vrabel

Technická univerzita v Košiciach, Fakulta
výrobných technológií so sídlom v Prešove,
Štúrova 31, 080 01 Prešov, Slovensko
e-mail: peter.vrabel@tuke.sk

Ing. Marcel Behún, PhD.

Technická univerzita v Košiciach,
Letná 9, 042 00 Košice, Slovensko
e-mail: marcel.behun@tuke.sk

Abstract

Ability to innovate is currently considered to be the key condition of an organization's competitiveness. Each organization interested in development and moving forward shall assess its current situation regarding the overall functioninf and make a plan for development in areas it has discovered aby weaknesses. Decision to implement innovations requires a complex and demanding planning with regard to the organization's size and demands of its processes. Implementation of project management is crucial to the success of any innovation..

Key words: innovation, introduction, plan, resources, management.

ÚVOD

Implementácia inovačných projektov vyžaduje kombináciu viacerých procesov týkajúcich sa parametrizácii funkcií a cieľov, konfigurácie modulov, používateľského prispôsobenia či riešenia štruktúry. V neposlednom rade sa inovačné projekty integrujú s podnikovými systémami a procesmi. Najnovšími trendami je vzájomné prepojenie a zjednodušenie s cieľovou funkciou automatizácie resp. autonómneho rozhodovania na základe vyhodnotených ukazovateľov.

MANAŽMENT INOVÁCIÍ

Základom pre optimálne zavedenie je manažment inovácií. V meniacom sa podnikateľskom prostredí, ktorého hnacou silou sú stále náročnejšie požiadavky cieľovej skupiny, sú inovácie prostriedkom na zvládnutia požadovaných zmien. Každá organizácia, ktorá má záujem o rozvoj a zvyšovanie či upevnenie konkurencieschopnosti by mala zhodnotiť svoju

súčasnú situáciu z hľadiska celkového fungovania a určiť si plán rozvoja v oblastiach, v ktorých vidí svoje slabé stránky. Keďže podmienky externého prostredia, ako je sila konkurencie sú približne rovnaké v každom odvetví, je potrebné sa zamerať na vnútorné fungovanie a zabezpečiť zvýšenie potenciálu. Pod potenciálom nevnímame len výrobné kapacity alebo obchodnú schopnosť, ale celkovú flexibilitu a hybnú silu, ktorá môže byť úspešná na existujúcom otvorenom trhu

INOVÁCIE V OBLASTI RIADENIA OBJEKTŮV

Hlavnú činnosť môžeme charakterizovať ako dominantný, funkčný proces uskutočňovaný v objekte jednotlivcom, skupinou jednotlivcov, organizáciou, či firmou za účelom splnenia základnej funkcie. Z prieskumu aktuálneho trhu oblasti riadenia objektov je v dostatočnej miere inovovaný ako aj aplikovaný energetický manažment. Správa energetického hospodárstva organizácie využíva ekonomické úspory energie využitím inovácie technológií a konverzie nákladov. Avšak pri riadení objektov sú energetické služby len jednou z kľúčových oblastí.

Ludia a organizácia - Bezpečnosť a ochrana - Starostlivosť o užívateľov objektov - Informačné technológie - Logistika

Priestor a infraštruktúra - Ubytovacie a priestorové služby - Pracovisko - Technická infraštruktúra - Upratovanie a čistenie

Obr. 1 Možnosti kľúčových oblastí riadenia inovácií

JEDNOTLIVÉ TECHNIKY PRE ZAVEDENIE INOVÁCIÍ

Stanovenie cieľov a tvorba plánov patrí k východiskovým funkciám manažmentu organizácie. V podstate ide o rozhodovací proces, ktorý vychádza z dlhodobého zámeru a zároveň akceptuje niekoľko vnútorných a vonkajších faktorov prostredia. Na základe analýzy faktorov a predvídaní vývoja je možné stanoviť konkrétne dlhodobé, ako aj krátkodobé ciele a postupy na ich dosiahnutie.

Rozhodnutie o pláne je výsledkom plánovacieho procesu. Tvorba plánu by mala dodržiavať postupnosť krokov, ako je vytýčenie hlavných cieľov vychádzajúcich z analýzy záujmov, možností a predpokladov. Vytýčenie čiastkových cieľov a stanovenie predpokladov pre ich realizáciu.

Zložitosť a náročnosť plánovania narastá s veľkosťou organizácie, jej hierarchiou, dĺžkou časového horizontu plánu, ale najmä s veľkosťou intenzity zmien v prostredí.

Inovačný manažment by mal zohľadňovať nasledujúce faktory:

- schopnosť predvídať budúci vývoj,
- zohľadňovať záujmy rôznych zainteresovaných subjektov,
- prihliadať na ekonomické, sociálne a etické kritéria.

Každá organizácia funguje za nejakým účelom a je účelovo orientovaná. Orientácia organizácie je podmienkou jej existencie. Plán teda môžeme definovať ako manažérmi vypracovaný program postupu vzájomne previazaných aktivít (činností a krokov) vedúcich k tomu, aby stanovené ciele boli uskutočnené v definovanom čase a požadovanej kvalite.

Proces plánovania je procesom postupného ujasňovania východísk a zámerov. Plánovanie zároveň zohľadňuje špecifikácie cieľov, zdroje, posúdenie predpokladaných činností a postupov. V závislosti od zložitosti a náročnosti podmienok možno všeobecne vymedziť jednotlivé kroky:

- **Definovanie cieľov** – je vyjadrenie toho čo chceme dosiahnuť, pri formulácii treba rešpektovať uvedené požiadavky. Východiskom je analýza situácie a predpoveď budúceho vývoja.
- **Vyhodnotenie možností** – ide o rozhodovací proces optimálnych postupov. Rozhodnutie postupov zohľadňuje rôzne varianty podľa viacerých kritérií.
- **Identifikácia činností** – vymedzenie a opísanie jednotlivých činností, akcií, ich zoradenie a návrh postupov. Vytvorenie najvýhodnejšieho poradia činností, vzhľadom na previazanosť, časovú a materiálnu následnosť.
- **Identifikácia a spôsob zaistenia zdrojov** – je potrebné vymedziť potrebné zdroje, určiť spôsob ich zabezpečenia a efektívneho využitia.
- **Vyhodnotenie návrhu** – určuje prioritné kroky z hľadiska realizovateľnosti. Výsledkom môže byť návrat k predchádzajúcim krokom, eventuálne môže nastať prehodnotenie cieľov.
- **Príprava harmonogramov** – po všestrannom posúdení sa z pravidla pripravuje harmonogram (časový sled činností) a postupy nevyhnutných podporných opatrení zabezpečujúcich implementáciu plánu.

- **Monitorovanie a kontrola** – ide o sledovanie procesu prípravy plánu a jeho postupnej implementácie do činnosti organizácie, umožňuje priebežne a včas reagovať na zmeny, korigovať plánovací proces, či upraviť konečnú podobu plánu.

APLIKÁCIA INOVAČNÝCH TECHNÍK A NÁSTROJOV

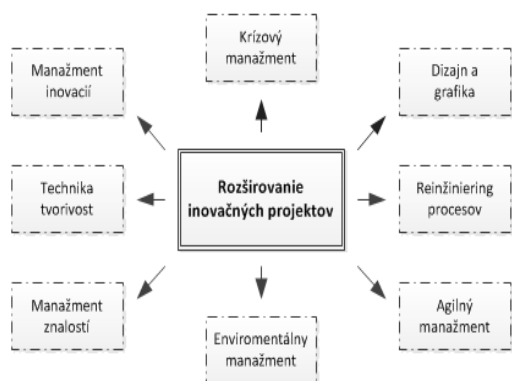
Aplikáciu inovácie dosahujeme pomocou dostatočnej miery informovanosti spoločnosti o rozsahu nástroj a techník pre zvýšenie a urýchlenie efektívnosti poskytovaných služieb. Voľbou správnej metódy výberu techník zabezpečíme správne a zlepšené použitie. Zber informácií a ich vyhodnotenie nám určuje správnosť rozhodnutí a ich následnú optimalizáciu. V neposlednom rade jasné a presne definované zodpovednosti, hodnotenia a identifikácie vytvárajú proces jednoty a napredovaného riadenia.

Využitie informačných systémov prevádzkovaných na prostriedkoch inovačných technológií k posilneniu strategických schopností organizácie možno charakterizovať zvyšovaním produktivity, urýchlením a zlepšením poskytovaných služieb a budovaním strategických informačných zdrojov.

Rozvoj aplikácií informačných technológií nemôže byť v organizácii zabezpečované nezávisle. Musí byť súčasťou strategických zámerov. Takáto strategická orientácia využívania informačných technológií organizácie si vyžaduje aby je manažéri presunuli ťažisko svojej pozornosti od procesov spracovania informácií až po finálne výsledky. Informačná technológia výrazným spôsobom mení schopnosť organizácie reagovať na adekvátne príležitosti či konkurenčné hrozby vznikajúce v jej okolí.

ROZSAH INOVAČNÝCH PROJEKTOV

Správne definovanie rozsahu projektu je jednou z kľúčových zručností projektového manažéra. Správna definícia ovplyvňuje priebeh ako aj konečnú schopnosť projektu. S problematikou definície rozsahu projektu úzko súvisia aj ďalšie oblasti riadenia projektov. Pri riadnej príprave inovačného projektu sa totiž odkrývajú predpoklady a obmedzenia, ktorých nedodržanie či prekročenie generuje riziká a problémy. Podstata úspechu inovačného projektu je spravidla závislá na personálnych predpokladoch, teda na ľuďoch.

Obr. 2 Rozširovanie inovačných projektov

KVALITA PRI INOVÁCIÍ

Merateľnosť kvality je možné určiť pomocou maximálnych hodnotových kritérií jednotlivých merateľných prvkov obsahu. Preto pri riadení kvality je potrebné stanoviť hodnotový rebríček aktivít. Kvalita sa zavádza už pri vypracovaní príslušnej metódy merania, ktorá zabezpečuje požadovaný výkon. Kľúčovým pozitívnym prejavom dobre zavedeného systému riadenia kvality je rastúca spokojnosť organizácie a cieľových používateľov. Metódy riadenia a ďalšie analytické techniky v oblasti riadenia kvality sú spravidla sústredené na zvýšenie kvality výsledného produktu či služby.

Vo všetkých príspevkoch sa musia používať jednotky SI.

ZÁVER

Dôležitým faktorom pri zavádzaní inovácií je komunikačné riziko. Riziko je na jednej strane spojené s nádejou pre dosahovanie mimoriadne vysokých prínosov, na druhej strane s nebezpečenstvom neúspechu a strát. Obmedzenia úspešnosti inovačného procesu sa pripisujú hlavne dlhému času vývoja, neakceptovaniu rizika a správnosti projektov.

V závere možno konštatovať, že zavádzanie prvku inovácie je neoddeliteľnou súčasťou organizácie. Inovácie dnes určujú budúcu konkurencieschopnosť organizácie a jej budúci rast či zánik. Vytvorenie podmienok pre inovačný proces je náročný proces, ktorý by mal byť jednou z priorit riadiacich pracovníkov.

Literatúra

- [1] PANDA, Anton: Monitorovanie a hodnotenie procesov. 1. vyd., Prešov, FVT TU Košice, 2014, 162 s. ISBN 978-80-553-1745-8.
- [2] TIDD, J.-BESSANT, J.-PAVIT, K. Managing Innovation. New York: John Wiley, 2001
- [3] ŠIMÁK, L.: Krízový manažment vo verejnej správe. FŠI ŽU, 2004.
- [4] TANÍČEK Z., HAJKR J.: Řízení projektů zavedení IS do organizací, Datakon, 2005.
- [5] Panda, Anton. – Vrabel, Peter: Implementing innovation and its management. In: Trends and Innovative Approaches in Business Processes 2015, 18-th International Scientific conference, Technical University of Košice, Sjf, 2015, 4 pages, ISBN 978-80-553-2255-1